

Uromawa

¹ A hira Bulus urere ukaba Asere vana umeme Yesu una kadura ka vana be Asere ma muru ma cukuno unu bezi tize ta Asere ahira an back de sa wa kaba me but ba. ² Aye kuna tize ta ASere ti be runta ahira a vana uka dura ka meme anu nyitike ihorí me kasi anu nyetike me ahira Asere aru. ³ Tige tize me ta suro ahira avana uka dura ka Asere uwatu una kara Dauda mani. ⁴ Barki tize tu meme tini nilem nurunta alem ahira Ogomo Asere uboo anu sa wa ra ahira a meme wa kuna urunta. ⁵ Ahira aniza ni vana uwe Yesu wa zauka me nan Bulus wazin ka dura kawe me anyimo aniza nuwe me Ogomo Asere. ⁶ A nyimo une ugeme, atiti shi i cukuno ahana a Yesu. ⁷ Utakarda ugeme ushi uni sa vat ushi anyimo Roma, ahana Asere, an de sa wa zi lau, ca ti gomo ti cukuno ti shi usuro ahira a Asere aco nan Yesu. ⁸ In di tubi unu guna izin na puru arum barki imum sa Ugomo Asere ma tuburko vana umeme ma eh duru intize ta Asere une me. ⁹ Ugomo Asere sa ma kabi tize tuwe me inzinu wuza ukatuma kageme ini riba lau, ubezizi uti mumum sa ti ribze apuru awe me ayen ina na katuma kawe me inringi shi nyani aye wa wuna. ¹⁰ Vat uganiya sa inzin biringara ingu, na akini Ugomo Asere ma kunna iriba em barki katuma ka meme, bati ma nyam nikara nu wuza me. ¹¹ In nyara u ira u shi barki inya shi tire tize turunta sa ta wuna, sa ti di kinki shi nikara. ¹² Unyara um uni ti benki acece aru intize ta Asere barki

kati tiperke me inimum sa ma buki duru ti wuzi ini. ¹³ Ni henu ida nyaran shi irusi ba, agi in nyara in ezizi ahira a shime, daki ma kem ba u aye ba se aname. In nyara ani me barki in kem re iburi ahira ashi me nan ahira a Yahudawa. ¹⁴ Me una matara mani vat anikira Yahudawa nan agenu, vat anu urusa nan ababana. ¹⁵ Barki ani me, ahira am, ma nya nice num ibuki tize ta Asere cagi ahira ashime sa ira uRomawa. ¹⁶ I da kuna mu e mu buka ushi tize ta Asere ba, barki ahira ame ani inkezin tere timumu ti riri hira Asere, ya cukuno ka dure kani inbezizi shi nan ande sa wazowe a Yahudawa ba. ¹⁷ Ahira ukuna utize turunta ine ini ya wuna inkenzi nikara. ¹⁸ A zinu kurzizo iriba ibur ya Sere usuro asesere ahira uzatu tarsa Asere, nan katuma ka bur ka nabu sa wada bowe kadure ba, barki katuma ka bur kawe me. ¹⁹ Barki imum sa adi rusi barki Asere ada hunzize inini ba ahira aweme, barki Asere ani abezizi we. ²⁰ Dati utuba une ti mumum ta Asere ada hira tini ba, ti gomo timeme tizatu mara uni wa hem in timumum sa ma bari arusan tini, barki anime anu wz gawe umuntuno. ²¹ Barki anime anu wa rusan na Asere wa da nonza me ba agi me Asere ani ba, wa da gusa me tanonzo ba, wa nyarama kari muriba mu zatu urusa mu wu maree. ²² Wazinu gusa we anu rusa wani, wa cukuno ababana ²³. Wa gamirka urusa wa Asere uzatu wono wa cukuno kasi nipum nu nubo sama di wi, nan inyin, a inama ini ja, nan anu wungo aburu adizi. ²⁴ Barki ani not me Asere akurzo ana madini anu woza itimum ti bur, wa cara apum aweni acece awe me. ²⁵ Barki ani me wa curo urusa wa Asere nan uzato urusa, wa cara urus Asere ni wa

ribi utarsa ane, wa gawe uwuza Asere ninonzo. ²⁶ Barki ani me Asere anya we atari ta nu abur, wano wa cari apum aweni inti mumu ti zezen, wa gamari ane aweme wa cukuno ti mumum ti bur. ²⁷ A hana ruma wa ceki umusa nan ane, wa kuri umusa nan ahana aruma, ane nan ahana aruma wa wuzi imum idira umu eh, wa hunguko ace aweme uceki una uhuma. ²⁸ Wa ga wa hem wa ruse Asere, Asere aceki we wa wuzi imumu ibur wa wuzi imumu imu eh. ²⁹ We anu zatu uwuza imumu iriri, nan nu wuza imumu izezen, nan nutarsa imumu une, nan nanu uhuza anu, iwa imu cini ini. ³⁰ Anu wesi anu nan anu gasime Asere, anu uriza inama acece nan nanu yeze ace, nan nanu zatu tarsa anka aco. ³¹ Nan nanu zatu urusa, nan nanu zatu usu unihenu. ³² Anu wuza utimumu tiginome umaza une uwe me iwono, azo uwuza utimumu tigino tini cas ba, wa imbizo timaru tanu uwuza me.

Bikoro bu Kure

¹ uhari nicha nu wame gusi ozowa unu umadani, hume unu umadani mani. ² Rosa ingi ugomo Asere machabu unu ahira atimum ma wuza mamarom. ³ Hu unubu kati ucari abaga, unize hu hira kusi unda kim ucharin ba. ⁴ Kusa wa iza imumba sa ma waza izi gbardang igi ize cin wadi gi ini a nini ina cin me? ⁵ Kuse usisikima iriba utarsa ogomo Asere uze ini baba nu za kaba uma. Kati ukara ogomo Asere ukiwa utirze utize ta sere. ⁶ Ugomo Asere mamani madi kuro zo kwadi vi imim ba sa wazi inie. ⁷ Andi sa wa nyara aziwa ga tize ta Asere andi zewa uhana iriba imeme. ⁸ Andi sa waze inu him ba, nan

disa nyari me, wadi sa wanyari wa ukaba ma wadi gorna unu ugomo Asere. ⁹ Vat andi sa waze ini mumu izinze, wadi gorona inijisi wa iimumu iboro. ¹⁰ Ugomo Asere madi yaze nu wa cukuno gongo ga inji ma yahudawa ahana malumma. ¹¹ To ugomo Asere madi nyari sime muta achaba. ¹² Andi sa wa waze imumu unu tama, adi meki wa wa charin gusa ga tize ta Asere adi huki me yadi sa abuka. ¹³ Unu madi suborka ahari imumu izizen sa ma waze ba, saidi ma subarja hara imumu iriri ga uboka ugomo Asere. ¹⁴ Inge anu zatu tarsa tize ta Asere wisa da wazin inu weke utize ba, wazin unu weke u tize anyimo aweme ba. ¹⁵ Imumum sa wa zen inu wazime, izoma imum sa anyitteki ini na anumu amuruba muma, imuma sa wa wazen ira anumu amu roba muwa ma. ¹⁶ Ugomo Asere madi eh ma wazen taze unuwel adumu ani ani izen iti zetigime, tu Ugomo Asere. ¹⁷ Ige hu mayahudawa me, inugona watonu atize ta Asere har uze unu baze unu bora initine ugomo Asere. Urusa imumum sa mahim, inine ugomo Asere sata cikonu inume. ¹⁸ urosa imumum sa mahim inine marosa ugamarra mame, wanu garimaka me. ¹⁹ Nan nu guna inne kara nu meme unu benki in nanu sa wara anyimo amari mani. ²⁰ Mazi unu bara anu, anu rosa a baga, mazin unu bazize we ti na tihuma. Barki wareje kati ire imum iri we aje. ²¹ Hu debe sa bezizi anu ya cukuno uzowe inu bezizi unice nuwe ba? Inu sa ubeziziz tize ta Asere me aki kati awozi nikari hu uda huda wuza nikari me ba? ²² Hu debe sa waguna kati a tazi nan uneh besa māzo awe ba

hu udawaza weba? hu debe sa utarsa makiri, da wuza we nikari udenge umakiri me ba? ²³ Hu debe sa utira bigiri unu inko utize abana me daki wa ira ugongo u inko utize ti gomo Asere ba? ²⁴ Kasi anime sa anyettike unu guna, usoro ushi me anu uzatu urosa Asere wa cami niza na Asere. ²⁵ ni rizi, inki utarsa u inko utize. Abanna me inki hu unu u hankirka u inko utize tini, nigbari nizo anyo ire imum ini ba. ²⁶ A unu zati unigbari ma tarsa u inko utize ti Asere, antani, azo adi bassa uzati nigbari ni meme anice nini gbari me ba? ²⁷ debe sa uzati unu gbari utanda ume uni, ayene, matarsa u inko utize tini kuba rep, azo ma huna we ba, hu sa uzin nu inko utize tini kubu me nu nyettike nan nigbari, abanna me u hangara u inko utize me! ²⁸ De be sa mazi uyahudawa utuba azo unu be uyahudawa unu pum a massa ba, nigbari ni tuba nizo nigbari ni uwaa unipum ba. ²⁹ De be sa mazi uyahudawa iriba mani mazi uyahudawa nigbari ni tuba ni raa anyimo iriba ini, in nu guna unu ugunu me utarsa wa Asere ameme wa suro ahira Asere ani.

Bikoro bu Taru

¹ Barki ani me nyanini ureh aje a Yahudawa, wan nyanini ukem uwe me ahira ani gbarii.
² Imumu idang ini ko di uya unaa, Utuba me vat, wa hem unu gamirka wa Asere. ³ Nyanini idi kem a Yahudawa age be sa da wa inko iriba ba, uzatu uhem uwe me udi wuu u inko iriba, i iriba ahira Asere udi cukuno sarki katuma. ⁴ Ahira agino Azoni, barki ani me, ca Asere a cukuno duru kadure, ingi unu ma de una umacico, kasi

sa anyetirke,"Agu anyimo atize tu meme udi boo kadure, barki uda ken we ma aye ahira atigomo.

⁵ A, ani me uzatu me ulau urum me wa bezi uzatu ulau wa Asere, Aneni ti di gu anime. Asere azomeunu zatu ulau ba, ma da garziz imum ba, nani ma wuza ani me in gusauboo ushe uni wanu. ⁶ Kati i cukuno ane ba, ingi ya cukuno ani me aneni Asere adi iri uneeh. ⁷ Barki ani me ingi ma wu macico barki in nonzo Asere ani, a ani me nyanini ya wuna ahiram una ma dinii. ⁸ Yani ya karti tigu, kasi macico sa ti boo, aye aw turi agi ta guna -“ca ti wuzini imum ibur, barki iriri eh; i, ya ini iteki duru. ⁹ Ti guni, ti suso ace aru a macico mani, tamu guna a Yahudawa nan anu zatu kaba utize ta Asere agi ana madini. ¹⁰ Kasi sa anyetirke, vat unu lau marani ba ko unu inde. ¹¹ Ba desa ma tinka, ba desa ma nyara Asere. Vat wa gamirka nigura na chmuno sarki katuma. ¹² Ba desa mawuza riri, vat unu gbardan uwe me daki akem unu inde ba. ¹³ A kwicau awe me a pokino kasi mucau, Alem awe me a boo nacico, Ti kono ti iwa ti ra ama waa ma nyo awe me. ¹⁴ Ti nyo tuwe me ta myinca inti tize ti bur nan tize ti gwangwan. ¹⁵ Ti buna ti weme tizi dibe dibe uhana ahira uka kwanko uma yee. ¹⁶ Uhuza anu wan uzito une uni katuma kawe me. ¹⁷ Wa da rusa unah uvenke ba. ¹⁸ Wa da kunna biyau ba Asere aje awe me ba. ¹⁹ A, ana me ti rusa nyanini tize ta Asere ta guna, ta guna vat ande sa wa ra anyimo me, ca wa impi ti nyo tuwe me, vat uneh udi eh atari ta Asere. ²⁰ Da a ira desa madi suburka Asere badki utarsa utanda, ahira utarsa utanda

aka kem urusa imum imadini. ²¹ A, ana me barki utanda ugino uni akem una urusa Asere, Anu kurzizo tize ta Asere wan agomo utanda wa ziki ani me. ²² Ubenki wa Asere ugino me sa akenzi ahira u inko iriba ahira a Yesu barki vat ande sa wa hem ubezi usassas uzoni. ²³ Vat anu wa rizi, wa siziki we ahira Asere. ²⁴ Barki ugogoni wa Sere ma cekin duru usuro u vana umeme Yesu. ²⁵ Asere a wu Yesu ma cukuno una ti cukun ti runta barki unya iriba in mayeh ma Yesu sa ma igizo, ma wuzi ani me barki ma bezin duru ubari umeme, barki iriba ishew imeme ma vete vat imum me sa awuzi adumo. ²⁶ Barki ma bezi ubari umeme atiye ti kani, abezi me ni ceh nu meme mabari,unu bura u vat ande sa ma kaba makuru ma hem in Yesu. ²⁷ U bezi uru me uraa, imumu iziba, A hira anyanii, katuma, kodi, sede ahira u inko iriba. ²⁸ Ta mara unu guna, unu ma bari u ira Asere barki katuma kame se unu inko iriba ahi ra Asere. ²⁹ Nani Asere me Asere a Yahudawa ani cas, Da Asere an desa da wa mu kaba tize ta Asere: Ane ani, Asere anu zatu kaba Asere ani cangi. ³⁰ Ta buna utanda ugino me barki be u inko iriba me? kati icukuno ani ba, barki anime ta hem unu tanda me. ³¹ Igusa agi u inko utize me ura anyimo ukadure kani? ida cukuno agi wa canti u inko utize ba.

Bikoro bu nazi

¹ Nyanini tidi gu ahira ucokoro acokoro aru Ibrahim. ² Agi Ibrahim ma suburka barki katuma kame kani mada zome ini mum ubezi ubari, ani me ahira Asere. ³ Nyanini tize be ta Asere ta guna, Ibrahim ma hem ina Asere, abati

me unu hem in tize ta Asere. ⁴ De sa ma zin jatuma ka geme ahira anu nyanki be e imum, imum sa adi nyanki me ane ani barki katuma kame kani sz ma wuza. ⁵ De sa ma da wuza katuma barkianya me iri imum ma hibina ahira Asere, de sa ma sobiso ande sa wa wuza imumu iburi, aka bura me nyimo anu inko utize ta Asere iriba. ⁶ Ane ani Dauda ma buki ani ceh ni desa Asere abati me anyimo anu iso utize tume a mu riba mu we me barki ada nya we iri mum ba. ⁷ Sa ma gu, anu inko tize ta Asere amu riba mu we madini mawe me aveten, akuri avisavat madini ma we me. ⁸ Imum irum irunta ihuma ande sa Asere mada bata me anyimo ana madini. Adi basa ti mum tihuma ahira adesa da Asere akem me in madini ba. ⁹ A wuza imumu iriri ahira ande sa wa kaba tize ta Asere ba nani vat nan andesa wa kaba ba, imum be sati boo, abata imumu ihuma ahira Ibrahim barki uhem wa Asere ame ani. ¹⁰ Uya una uni abati me nii, sa amu zina agbara me nani daki a u gbara me ba, nani da amu wuza me ba. Da amu wuza ba. ¹¹ Ni gbari sa awuzi me barki a bezi kadure kameme kani, barki unya iriba imeme uganiya sa da amu wuza me nigbari me, Aani me barki ma cukuno acoh anu nya iriba, barki ma basa we anyimo anu unasa ace, ba sede awuza nigbari me. ¹² A ani me ma cukuno acoh ana nigbari, ande sa da sa nigbari nini wazini cas ba, wa tarsa una ukadure cangi ku cokoro uru ugino me Ibrahim, sa da azi amu wuza ni gbari me ba. ¹³ Imumu igino sa awu Ibrahim iriba, agi madi kem uneh azo se a iso me tize barki sa ma nya iriba, ine ini Asere akabi me. ¹⁴ Ingi anu tarsa u iso utize

wadi cukuno ahuma, ani ya cukuno uwuna iriba uzome in katuma in tize ti gino me ta cukuno uzatu katuma. ¹⁵ Barki u iso utize ti gino me ti hirziza Asere iriba ahira me sa u iso utize uzoni, imumu iburi izoni. ¹⁶ Ani me ani u inko iriba wa hibinani, ani me barki abezi uhem wa Asere, barki arusi unu nya iriba Ibeahim da agi ande sa wa ra una udungara u musa cas, nan ande sa wa inko mu riba ugusa Ibrahim ma wuu. Ibrahim ugino me memani ucokoro uru va. ¹⁷ Kasi sa anyetirke agi, ma wu a we ucukuno acoh ati lem vat, Amyinca tize ti gino me Ibrahim ucokoro uru mani ahira Asere de sa ma nya iriba ahira ame, me mani unu bari ma titi timum sa ti zo ba nan tige sa ti zii. ¹⁸ Uwuna iriba Ibrahim izi gusi izome in katuma ba, vat ani me ma ri aje unu wuzi riba ni, ma isi iriba ni manno ma cukuno acoh ati lem gbardan, a anime barki sa awuzi me tize ta bangame,"ane ani bi sana buwe me bidi cukuno. ¹⁹ Uganiya me Ibrahim ma zin ti weh ni ino (100) da ma wuna seke anyimo u iso utize ta Asere iribame, barki ma hira mazin ni kara ani pum numeme vat unu guna ma mu unah, wannu guna Saraya uneh umeme mamu aka uganiya u yoh. ²⁰ Da ma kem mare ma aye ba ubuka Asere abezi uzatu u inko iriba, ba ma kinki nikara anyimo u iso iriba sa abuki me agi,"Ane ani bisana bi we me bidi cukuno. ²¹ Ma hem anyimo iriba meme vat i um sa Asere ma buki ani ceh numeme idi cukuno ani me. ²² Ani me vat ya cukuno me imumu u iso iriba. ²³ Vat ani me sa anyetirke da anyetirke barki Ibrahim mani cas. ²⁴ Wan haru cangi haru ande sa ta

hem u u hirza u Yesu anyimo iwono. ²⁵ Yessu, desa anya me barki madini maru, akuri ahirza me barki ti kem u biki ahira Asere.

Bikoro bu cibi

¹ A zorson duru in kadura, ta cukuno man nan Ugomo Asere nan niza ni vana Asere Yesu unu kaba uru. ² Usuro ume uni ta kem ka dura ku runta sa ti turuni. Ti zini riba irum, barki imum be sati bee mazu ma Asere. ³ Azigino cas, ti kuna urunta ijasi me but sa ti zin. ⁴ U inko iriba u eze unu re aje, u re aje uze ini riba irum imum be sa udu wuzi. ⁵ U inko iriba uda wuza unu urii, barki u inta Asere be sa mara iruba iru me anyimo abi be biriri bi ge sa anyan duru. ⁶ Uganuya sa ta ra amare a uganiya be uni unu kaba uru ma wi, barki ande sa wa ra amare. ⁷ Idi cukuno ijasi ini ingi uye ma wi barki unu be sa ma tame tize ta Asere. in hira uye mada wono barki unu uriri mani. ⁸ Ine ini Asere abezi ukaba urume, sa ta zi anu cara abanga, unu kaba uru mano ma wi barki haru. ⁹ Imum idang me, akaban duru anyimo amaye mame, ine ini idi wu ti kem uribi ahira Asere. ¹⁰ Sa ta zi anu ishina tino ta barka nan Ugomo Asere ahira iwono i vana umeme. ¹¹ Azo agino ani cas ba, tizi ini iriba urum ahira Ugomo Asere uru Yesu unu kaba uru. ¹² Sa unu inde mani ma cari abanga age besa arive uneh, abine ani iwono ya ribe ucara abanga iwano ya ribe anu vat, ahira ande sa wa cari tize vat. ¹³ U inko utize wazi, ucara utize wa rani, ucara utize uzoni inki daki u inko utize uzoni. ¹⁴ Sa azi anime, iwono ya ra anice na Adamu, Musa mada sarki u aye. Ta ra ani ace nan debe sa

daki wa cari abanga gusi Adamu me sa wuzi udirz u i ceh, ahira u u ge sa mara una u aye.

¹⁵ Sa izi ani me, u nya imum ini riba ka inde, azo ucara utize tini tizi ba, ingi ucara utize idi hunguko anu gbardang iwono ya cukuno uguna, urunta Ugomo Asere nan imum be sa ya nya we mazu mu runta unu inde, Yesu Asere, ma cukuno pash Asesere anu gbardang ikuri i iki ani me ¹⁶ U nya imum igino me izome gusi ti mumu tanu cara abanga, iri guna ani me, uweki utize, wa aye ahira anu cara utize ahira unu inde. U ira uguna wa rusa, imun ukem unu ugino uni wa wu tikem usuro atar ta Asere. ¹⁷ Ingi ucara utize tinu inde tini ya wuna iwono ya kem ahira ati cukum, ana ge be sa wa kem mazu me, nan imum igino me sa unu inde ugino ma kem ini anyi o aniza ni Yesu unu kaba uru. ¹⁸ Sa, ucara utize tinu inde ugino mani wa wu aweki tize, ahira unu ugino wa wu anu wa kem una u venke. ¹⁹ Gusi unu inde ugino sa ma wuzi udira unice, anu gbardang wa cari tize meni ahira unu inde ugino me wadi kem uribe Asere. ²⁰ A soki u igizo utize ti gino me barki ucara utize uwu gbardang, ahiran me sa ucara utize urani, ahira me ani tize ti riri ta tekin ungbardang. ²¹ Gusi ucara utize wa cukuno iwono, ane ani Asere ma tarsan haru uhana uvenke uzatu umara anyimo Asere unu kaba uru.

Bikoro bu Tasi

¹ Ani ti gu ani, tidi re aje unu cara abanga me ni, tize ta Asere ti en duru. ² Kati i cukuno ani me, haru sata mu wono a yimo ucara abanga

tidи kuri ti cukuno anyimo mee. ³ Ita shi guna anu gbardang azoro we anyimo aniza ni Yesu Ugomo Asere, azoro we barki iwono ime ini. ⁴ A vete duru nan me ahira uzoro iwono imeme ini, sa ma hiri icaу, barki ni kara na co, ine ini ya wuna ti haka anyimo atanu tiso. ⁵ Inki ti haka nigo me nanme ahira iwono imeme ine ini тidi cukuno a inde nan me barki uhira umeme. ⁶ Sa ti urusa anu me, abaki ucara abanga anipum niru me nigo nan me, barki asopi abanga ubura apum arume, awu ani me kati ti cukuno arere. ⁷ Inki unu ma wono makem nikara asesere ucara abanga. ⁸ In ki ta wono nigo nan me unu bura uru тidi cukuno nan me. ⁹ Ti rusa, ahirza Yesu anyimo icaу, mada kuri ma wii, barki iwono izo me inikara asesere ame ba. ¹⁰ Sa ma wii, ma wii ka inde kani cas sarki ukinkini, ana me maciki ti cukum ta Asere tini. ¹¹ Ane ani shi me idi ziki ace ashime gusi mu kizi muni ahira ani kara nu cara abanga, shi be anu vingizi wani ahira Asere unu kaba sa Yesu. ¹² Kati ikabi ucara abanga ucukuno shi apum sa idi wiji, kati itarsi myai maje imu be sa idi hunguko muriba mushi me. ¹³ Kati iziki ti hihira tishi me iwuzi katuma ki mumu izenzen, agino me nya na ace ashi me ahira Asere, ya wuna reb unu kara me atari ti iwono uhana ukem uvengize, ikuri iwiti tihihira tishi me ahira Asere barki katuma ka huma. ¹⁴ Ucara abanga uda cukuno me ace ashi me, sa ida rashи anyimo ubezizi utize ti Musa ba, irani anyimo urunta Asere. ¹⁵ Nyanini ani me, barki ya cukuno ti cari abanga ni barki ubezizi utize uzome ini kara ace aru me ba, barki urunta Asere? Azo me ani ba. ¹⁶ Ita shi uguna inki ya nya ace shi me

ahira uye idi cukuno arere unugino me, nani icukuno arere ucara utize, imum sa idi han shi iwono, nani icukuno arere Asere sa madi han shi iwuzi imumu iriri. ¹⁷ Barki ani me, ninonzo na cukuno ahira Ugomo Asere, sa yazi anu cara abanga wani, ana me izinu tarsa vat iriba shi me usasa na ubezizi imum be sa irani anyimo ini. ¹⁸ Azauka shi anyimo ucara abanga, ya cukuno arere urunta. ¹⁹ Inki inboo shi tize tigeme gusi unubu mani, barki ani me usiziki me ushi me unipum u i gusi uzina sa yazi iwiro ti hihira ta pum ashi me ahira unya ace imum izenzen nan nu wuza imum ibur ige be sa ikingizi, ane ani idi witi tihihira ti shi me, ahira u nya ace urunta barki icukuno ande be sa wazi lau ahira Asere. ²⁰ Uganiya sa yazi arere ucara abanga, yazo shi myai in katuma kurunta. ²¹ Nyanini ya kem ahira imum be sa be ya cukuno imum mu eh, u maza imum igino me iwono ini. ²² Ana me azauka shi usuro ucara abanga, ya cukuno arere Asere imum sa ya kem ine ini ya hanan shi ati cuku m ti lau, tige be sa ta nya shi ti cukum ti zatu marsa. ²³ Imum sa udi hiri ucara abanga iwo o ini, imum be sa Asere anyawe, ine ini ti cukum ti zatu marsa ahira unu kaba uru Yesu Ugomo Asere.

Bikoro bu sunare

¹ Shi ni henu, ita shi inzin tize nan ande sa wa rusa u'inko utize vat unu un uvengize u'inko utize wa cukuno imum iwuzi. ² Kasi vanaa u'e wa anya, ubara utize wa tirza me ahira uruma umeme inki mavengize. Inki uruma umeme ma

wono, ma suro ani zin na nya. ³ A, anime, inki uruma me ma vengize ma wuzaanya nan uye atiti me une utarsa ahanaa aruma. Inki uruma me ma wono, ma suro ani zin na nya mada ke ma wuzi areanya. ⁴ A, ani me nihenu, ya cukuno anu wujo anyimo ubara utize ani pum ni ugomo asere. Barki ani me ya cukuno apum a'inde nan desa ahirza me iwono, barki ti nya ugomo Asere imum ihuma. ⁵ Uganiya sa ta rani anyimo anipum abanga ati mumum tu unee areki acece aru anyimo me, i ne ini yaa hunguko duru iwono. ⁶ Ani me asuzon duru anyimo u'inko utize. Ta wi aseser imum me sa ya tiri duru. Barki ti nonzo Asere anyimo abi be biriri bi soo daki u'inko utize tikuzu sa anyertike ba. ⁷ Nyanini ti di buki nani u'inko utize me imum ima dini mani? Ane ani, i da cukuno inda rusa me imum be sa izi ima dini sarki u'inko utize ba. Inda taa me ni'eru, sarki u'inko utize ba, u'inko utize wa gu kati ti wuzi ni'eru ba. ⁸ Barki anime madini ma kem ana tukum ahira u'inko utizee ine ini ya ayenunu rizo ahira am. Gusi sarki u'inko utize ba madini mada cukuno iwono ini. ⁹ Ure uganiya sa maziunu uhuma mani sarki urusa u'ingizo utize, sa ma rusa uwuza imum iriri, madini ma cukuno ma huma mi induku wi. ¹⁰ Kadura ka Asere sa kazi kadi nyam uvengize ka cukuno iwono ahira am. ¹¹ Madini ma kem ana tukum usuro u'inko utize, ma dusa ma ragizum. Usuro u'inko utize wa bezum iwono im. ¹² Ani me, u, inko utize urizi lau, nanunu inko utize me uzi lau, repnanunu rii. ¹³ Uwuza imum ihuma, idi hungukom iwono? Kati i cukuno ani me, madini mane mani ma cukuno imum izenze madi bezi

nice ni mani a hira uwuza imum me sa irizi, ya ayen ini wono ani ce num usuro u'inko utize, madini madi cukuno izeze sarki imum ubata. ¹⁴ Ti sa rusa u'inko utize imum ibibe ba Asere ini, mi in ra ani pum, m a ziza nice num anirere ni madini. ¹⁵ Daki ma rusa imum be sa inzini wuza me ba, barki sa daki imum be sa ma inko iriba ini inzini uwuza me ba. ¹⁶ Inki imum be sa inda nyaram ini, ine ini inwuza, ma hem innu inko utize imum ini iriri. ¹⁷ Ana me, daki mi mani in wuza ba, madini mani sa ma ra anyimo am. In rusa daa imumu ihuma ya cukuno ani pum nim ba. ¹⁸ In nyara in wuzi imum ihuma. Daki ma ken ace uwuza me ba. ¹⁹ Imumu ihuma me sa ma inko iriba in wuzi, daki ma wuza ba, imum izenze me ini sa inda nyara in wuzi ba ine ini in zini wuza me. ²⁰ Ana me ingi ma wuna imum be sa daki ma nyara in wu ini, ya cukuno daki mi mani ma wuna ini ba. Madini mani sa ma raa anyimo am. ²¹ In ke basa anyimo iriba im in guna in wu imum iriri, ikem izenze ini ma wuna. ²² In kunna urunta utize ta Asere nan unuu me sa ma raa iriba im. ²³ Ma ira tire ti mumum anyimo am sa ti zin in nikono nan ti mumum ti riri anyimo iriba im. Yaduku sokum anyimo ani rere imum imadini sa ira ani pum num. ²⁴ Miunu mani sa inda zom iri imum ba. Barki ani me aveni madi benkum ma karti iwono ini pum ni geme? ²⁵ Ma wuna iriba irumunu ugomo Asere usuro UYesu barki ani me indi tarsi tize ta Asere anyimo iriba im. Anyimo ani pum in tarsa timumum ti madini.

Bikoro bu witotari

¹ Barki anime ukasu aka rizo urani ba, ahira

andesa wa tarsa bibe Asere Yeso. ² Barki u hani ubibe bu vengize anyimo abibe Asere Yeso ma kurzo, duru tize andesa a susuwe anyimo amadini ahira amadini nan ni wono. ³ Anime imum besa tize tini kabbo daki tize tihuna tini inko ba barki usisi kirme anyimo ani pum, Asere atumi vana ume in mu hinu mani pum ni madini barki ma nya nice nume barki madini ma wozi Asere anya imadini anyimo anipum. ⁴ Ma wo anime barki imum sa nayar ini atize tini ku boo ti kem umyinca anyimo aru, haru sa ti haka idaki ani pum ba, anyimo abibe bi ririn ba Asere. ⁵ Anime sa wa ciki anyimo apum wonno wa hiri timumu ti nipum wa wuzizi ki ziziki itini, ani gisa wa haki ahira abibe biririwa kurzo mu reba muwe me ahira abibe bi riri. ⁶ Desa ma inko iriba anipum unu wuna ma ni inko iriba abibe ba Asere uvenke nan ni iriba ishew. ⁷ Anime ani desa ma inko iriba annipum ishina ini mazin nan na Asere, mada tarsa me u inko utize ta Asere, nani marusi. ⁸ Adesa warani anipum wada rumza ugomo Asere iriba ba. ⁹ Vat anime, izoshi anyimo anipum ba irani anyimo abibe, inki kadura kani, bibe ba ASere bi ciki anyimo ashime. Anyimo asime desa mazo me be bibe ba Asere ba me azo ume mani ba. ¹⁰ Inki ugomo Asere mara anyimo aweme ni pum nuwe ni iririni ahira madini, abibe kizi ahira uni riba iriri. ¹¹ Inki bibe bi gisa hirza Yeso anyimo a mu cau bi kizi anyimo ashime, me desa ma hirze Yeso madi nya uvenke anipum ashime ani wuno usuro ubibeu, sa ma kizi anyimo shi me. ¹² Ni henu inzi ni mum ibuka in daki anyimo a pum

ba, sa indi wuzi anyimo utarsa u ni pum. ¹³ Inki ya wuza ti cukum ahira ani pum, in we anime, inki ahira abibe ihuza bi wuza-wuza bini nipum, indi vengize. ¹⁴ Vat andesa bibe ba Asere bi tarsan in we vat wuza bini nipum, indi vengize. ¹⁵ Indaki yakaba bibe beni nonzo sabi bi biyyau ba. Barki anime, yakabi bibe icukuno ana indai, ahira ameme ani ti yeze agmirang ti tisa inni kara, "hu aco uro." ¹⁶ Wa wuna manya u impo amaru nigo nan bibe innu guna haru hana Asere wani. ¹⁷ Inka haru ahana Asere wani, haru anu kaba wanni, anu kaba Asere. Haru me anu kaba wani nigo nan nu ugomo Asere, anime ani ikatasa nirere nigo nan me ade kure a nonzoko duru nigo nan me. ¹⁸ Ma wuze ugun guna kasi inu guna uzatu ti we tigeme indaki wa bare abati uni nan ni nan sade be zen duru. ¹⁹ Barki bibara ba Asere bizi nu nyara bi iri uboka ahana Asere. ²⁰ Atuzu ugungu ubi bara bara ba Asere, asume ini reba ime ba, ani anime desa matuzu ugungui me, marani ahira anu tarza utize. ²¹ In nu guna ubarka uni me ini ce nume wade kem usuro anyimo ani nunzu niwe chi, ade eye iwe inu nonzoko ugungui wahana Asee. ²² Ti rusa ubarka wa Asere uni uni vat uni u erino wanu pazeza uya ingo nan uhana ukani me. ²³ Indaki anime casi ba, nan ni haro me ace aro me, sa tizi uhina waje ubibe haro ace aro me tizizn inu ezu anyimo aro, ti zin inu be ukaba uro me, uni uni uvike wa pum aro me anime. ²⁴ Ahira u nya ace aro a nyanduru u vigi uro me, ana me innum bisa tizen in nu hira kasi ide wu indaki ta mu ira eniba barki u eye mani maka

insu aje innu guna ma ire kadure ka ini in hira.
²⁵ Inka tizin kadura ki mum sa daki ta ira eni ba, kini ti nyargi ini inireba ishew. ²⁶ Anime ani, bibe bezin innu benki uru u nisi ziki me niru me, ana me ti data duru ane ani ti di wu biringara ba, ane ani bibe me inice nume mazin innu tira utari barki haru me nan nu ezu nan nu ezu sa adaki abuki u gbardang uni ba. ²⁷ Me sa ma nyara iriba marusa ini ireba ibibe ba Asere, barki mazin innu tira utari barki anu utize ti kadura ahira ubasa umeme. Ugomo Asere me.
²⁸ Ti ruzan innu guna anigebe wazin in mu ruba ma gbindriko uni henu ugono Asere, maka wuzi tire timumum barki weme, uhana ukem imum iriri u hana vat andesa adi titi we barki ubasa umeme. Vat u timum tini bati cukuno imum iriri. ²⁹ Barki anime ani andesa marusi ubasa u muruba mu we ma wu wa cukuno ini mum kang unu henu nu vana ume, barki ma cukuno vana u tuba anyimo ani henu ni gbardang. ³⁰ We sa ma ziti inu titi we, ana gesa ma titi we, ma gminca we, ana gesa ma gminca we. We wani ma wu we gongon. ³¹ Nyanini tidi gu ini nan ni mum igino me. Inka Asere azi nigo nan haru aveni madi wuzi ishina nan haru? ³² Me sa daki ma kartin vana ume ba, ma nya me barki haru vati, nyanini idi karti u nya uro timumum boo nigo nan me? ³³ Aveni madi en in tire tize tu ja ginka abanga ahira ahana Asere, ugomo Asere mani ma gmyinca ahana ame. ³⁴ Aveni madi ma tirizi unu? ugomo Asere sa ma wii barki haru ma wuzi ama aki anime mi unu ge besa ma hirsa me, mazi iti gomo nigo nan Asere ahira a gongon. Me mani mazin nu tira utari barki haru me. ³⁵ Aveni

madi harim duru nan ni riba ishew ya Asere? uzatu uganiya ucukuno me iriba, uzito nan nu kunna apum nani udira imum, ubebeti a uvira?
³⁶ Kasi inda be sa anyettike, "barki hamani azin unu huza uru vat ani hiri a kurson duru kaniya itam azinnu wesi me?" ³⁷ U vat u timumum ti geme ti tekin ini kara agu haru ta kem maroo ahira ameme sa matarsa haru in ni riba ishew.
³⁸ In anime ma ira kadura in nu guna nani iwe ini nani uvigizi nani uhana akatuma ka meme nani tigomo, nani timumum ti ana me, nani timumum tige be sa ti eze nani ni kara. ³⁹ Mani ujuko, nani uconcong unice nani iri imum ubari umeme daki wa bari wa harin duru wanu tarsa iriba ishew ugomo Asere, sa mara anyimo ugomo Asere Yeso ugomo uru ba.

Bikoro bu Kirau ugatu inde

¹ Ma buka shi kadundure anyimo ani za ni kiristi, inda boom macico ba, iriba im ibezizim imum ibibe biriri. ² Ami, inzin ina puru abit wan unu pazaza iriba izatu umarsa ³ Barki mi, unyara um acari mini sarki. Yesu nan anu henu um an desa wazi am, anyimo amagasiya mani pum. ⁴ Wee wani A'israila wa hem unu rii nan innu u'inko utize wan unu nyanki ubara utize nan ninonzo ni ugomo Asere kasi inda sa ma ziki. ⁵ Ani lem niwe nini Yesu ma suri nin, ugomo Asere maa wu we ni lem ni riri. I cukuno ani me. ⁶ Barki ani me ida zoo gu tize ti ugomo Asere ta rizo ba. Daki vat desa ma raa a usraila ma cukuno u'israila ba. ⁷ Ane ani daki vat bisana bi Ibrahim wa cukuno ahana ame ba. Usuro u Ishaka adi ku guna bisana bi shi me ba tubusa ni.

⁸ Ane ani ahanaa ani pum wa d a zo we ahanaa Asere ba. Ahanaa ubarka utize we wa cukuno bisana bi meme. ⁹ Ane ani ubarka utize me wa cukuno. Uganiya ugeme indi e in nya Saraya vanaa uruma ¹⁰ Daki ane ani cas ba Saratu ma wuu apuru nan ureunu sa ma cukuno acoo aru me mani Ishaku. ¹¹ Daki amu yoo ahana me ba nani agu wamu wuza imum iriri nani izenze, bati unyara ugomo Asere udi cukuno abizauka, daki ahira akatu ma ba, idi cukuno ahira adesa ma tita duru. ¹² Agun me unanu me madi wuzi unu uneze umeme ni rere. ¹³ Ane ani anyerttike, "ma hem in Yakubu ma nyaru in Isuwa". ¹⁴ Haru tiku gu nyani ni? Ure usizikime ahira Ugomo Asere urani, ka iwu ani me ba haa. ¹⁵ Ma gun in Musa "indi kunna desa indi kunna me, indi ori desa in kunna urunta ume." ¹⁶ Ane ani, daki barki unyara ume ba, nani usum ume ba, barki Ugomo Asere desa mabezi usheu. ¹⁷ Tize ti Ugomo Asere ta gun in Fir'auna, barki imum igeme ma yeze we bati in bezi nikara ahira awe me, bati niza num nikuri, ni ribe anyimo une vat. ¹⁸ Ane ani Ugomo Asere ma kunna ugogoni udebe sa ma zauka, uye wu me ma cukuno gbas. ¹⁹ Idi iki ni mi igu, "nyanini ya wuna ugomo Asere ma nyara ukem usiziki anice na nu?", aveni ma dake ma ri nikara ni ruba imeme? ²⁰ A ure uhira, hu aveni sa wa bari uvovi bigiri nan Ugomo Asere? Adake akem imum sa uye ma bara i gun desa ma bara ini "nyanini ya wuna wa barkam ani me?" ²¹ Nani unu bara umuharu muti nyanga mada zoo me in nikara inguna ma wuzi katuma ku ira iriba imeme ba. Mada ke ma barka imum iriri nan izenze. ²² Nyanini idi

cukuno, inki me ugomo desa ma nyara ma bezi ucornome iriba imeme ma bezi ubari umeme amasaa. ²³ Anyimo ani me make ma natti iriba kang ahira ubezi ucorno me iriba sa i bee uhuza anu ahuma? nyanini idi cukuno, inki ma wuza imum igeme bati ma bezi ninonzo ni meme anice ni iriba ineze imeme ahira ani nonzo ni meme. ²⁴ Nyanini, inki ma wuza imum igeme barki haru, de sa ma titin duru haru sa tida zo me Ayahudawa, haru andesa wazi ana madini. ²⁵ Kasi inda be sa ma buka anyimo unyertike uHosiyaunu guna "An de sa wa zowe am wa cukuno am, anu me sa ma gam we in gu ma hem in we". ²⁶ Rep, ahira me sa aguna wa zoo we am, abini me adi gun we ahana Asere. ²⁷ Ishaya maa poki anyo abanga anu U'israila ma gu, "inki anu u'israila wa cukuno gbardang kasi bikiki bi uraba udang, ukasu uni adi buri we". ²⁸ Sarki udondonkino Ugmo Asere madi wuzi katuma ka meme anyimo unee vat ma mari. ²⁹ Ishaya ma kuri ma buki "sarki Ugomo Asereunu bari ma ceki bisana adumo barki haru ba, tida cukuno gusi Usodom tida zina kasi Ugomora." ³⁰ Tiduku guna nyanini? ana madini me sa daki lau ba, waye wa sana, ukem ulau barki uhem wasere. ³¹ A Israilawa sa wa wuzi morso mu nyara tarsa una uriri wasere, daki wa kem ba. ³² Nyanini ya ayen ani me? barki daki wa nyari ini iriba i inde ba, yaa cukuno ahira atuma kani. we wonno wa pilliko ani poo nu wuza upillizino. ³³ kasi unyertike utize tu ugomo Asere ta buka "mi be ma nukka nipoo Usihiyona, nipoo nupilko sa nidi wuu anu wa rizi. Vat desa ma hem mada kunna

me mu'ii ba."

Bikoro bu Kirau

¹ Anu henu um, unyara iruba in nan bi ringara bum Asere barkiwe ine inji barki wakem ubura. ² Barki manya tize awe agi wazin nu inko iruba Asere, anime daki u rusa ba. ³ Wazo me in nu rusa imumu ihuma ya Asere wa inko ace imumu ihuma iwe. Dakawa nya ace awe imumu ihuma ya Asere ba. ⁴ Abine me Yeso me mani umyinca imum iriri uhana andesa wa hem. ⁵ Musa ma nyettike ahira imumu ihuma sama kem uweki utize tini kubu, "unube sa ma wuza imum ihuma uweki utize tini kubu, madi huma ahira imum ihum." ⁶ Anime imum ihuma ya ē ahira u hem uni, "kati igu amu ruba mu shi, aveni madi nyene uhana asesere?" (Barki ma tuzo Yeso adizi). ⁷ Kati igu, "aveni madi tu uhana adizi?" (Aveni madi surni Yeso iwono). ⁸ Anime nyani magusa? "Nigura me nizi mamu nan hu anyimo anyo aweme nan ni rubu iweme." Nigura nu hem, nigebe sa tiboni. ⁹ Barki inki wabuk inna nyo aweme, Yeso ugomo mani, wa hem iruba iweme agi Asere a hirzam anyimo iwono, udi kem ubura. ¹⁰ Barki in ni ruba unu ma henzi uhana imumu ihuma, in na nyo ani unu ma boo uhana ubura. ¹¹ Barki tize ta Asere taguna, "vat desa ma hem ni madi da kunname mu i ba." ¹² Abanna me usassas urani atii uyahawa nan unu zatu tarsa Asere. Abana me vat uwe ugomo Asere u inde mani awe, me unu kem mani uhana adesa vat matita me. ¹³ Vat desa ma titi ni za nu gomo Asere madi kem ubura. ¹⁴ Aneni wadi titi deba sa daki wa hemin mw ba? ire wadi wu ane

ni wahem in desa daki wamu kunna iri mum ame ba? ¹⁵ Aneni wadi wuzi tize me, inki daki atuma we ni ba? kasi sa a nyettike agi, "aneni idi cukuno anu aye intize me!" ¹⁶ Anime daki vatti ni wakaba tize maba. Ishaya cangi magu, "ugomo Asere aveni ma hem in tize tiru?" ¹⁷ A anime uhem u eze ahira ukunna ukunna me usuro utize ti Yeso. ¹⁸ Anime ingu, "nani daki wa kunna ini ba? ē, rep" ni myiran nu we nasa mirka unee vat, aguran awe abiki uhana ubinani unee." ¹⁹ Kani maguna, "nani isaraila watawe niba?" u tuba musa magu, "indi wushi i wu iruba nan ni eru nan ni mumbe sa daki anabu ba. I mumbe sanbasa a banna me ine ini anabu sa wa zome innu rusaba, indi wuzi katuman we in hirza shi muruba." ²⁰ Ishaya in ni ruba ihu magu, "andesa daki wa nyaramba wayen ne wa kem. Ma aye ahira andesa daki wanyaran ba. ²¹ A isaraila maguna, "mawito tari tum ahira anu anu zatu ukunna vat uhana u ka rizo wui, barki we anu wani gbas."

Bikoro bu Kirau inni inde

¹ Indi iki, nani Asere anyarizi me anu ameme? Idake icukono ani ba. Mi unu Uisraila mani bisana bi Ibrahim, ani lem ni Biliyaminu. ² Ugomo mada nyari me anu ameme sa ma rusi we dati utuba ba. Ida rusa unyertike utize ta Asere taa buki ahira alliya, sa maa riki Ugomo Asere tari anice anu Israila? ³ "Ugomo Asere ahuzi anu ubezizi utize ti we me. Wa kure wa pusi ubagadi uwe me. Mi mani cas ma dee, wa nyara wa huum. ⁴ Ugomo Asere maa kabirka ma gu me nyanini? Ma kabirka ma gu "ma

inko any a'ino usanare an desa daki tunguno makiri ba'al ba." ⁵ Vatin ani me, ana me ukasu urani sa a zauka we barki iriba isheu. ⁶ Inki ya cukuno barki iriba isheu ini, daki ya cukuno barki katuma ku unu ba. Daki ya cukuno iriba sheu ida daza me iriba isheu ba. ⁷ Nyanini idi ku zi? imum be sa A, Israilawa wa zi unu nyara me, daki wa du ku kem ba, iye ya cukuno an desa azauka we kem ukasu wa cukuno gbas. ⁸ Ya cukuno gusi sa anyertike "Ugomu Asere maa nya we bi be bi ugbas nan ituri, a je sa wada hira me ahira ni ba, ti tui sa wadi da kunna me tize ni ba, a nyimo uwui ugeme." ⁹ Dauda ma guna "caa utebur uweme ucukuno gusi imum i mensi icere, imum imensi inama, nipoo ni upilizino nan nugarza imum be sa wa wuza. ¹⁰ Ca aje aweme acukuno birit batu kati wa hiri ahira ba. Amaru aweme adi tunguron sarki umarsa." ¹¹ Har kanime izin unu iko, "nani upilliko me udi biki uguna wa rizi?" Asere awu kati icukuno ani me ba. Barki usiziki uweme anu amadini wa kem masaa, batu wa kunna ishina. ¹² Inki usiziki uwe me wa cukuno ukem une uni, u dira uwe me ukem wa na amadini uni, nyinini uwa uvu uweme udi bezi? ¹³ Ana me izin tize nan shi ana madini, mi sa inzi unu dungura ahira ashi ana madini in kunna in katuma kam. ¹⁴ Inhira indi dari mu riba ma desa tizi a'inde nan we. In hira ti di benki aye awe me. ¹⁵ Inki ya cukuno unyare uwe me udi cukuno abarka une uni, ukaba uweme udi cukuno ukem uvegize uni usuro iwono? ¹⁶ inki a barka bisana bituba uhina, ane ani nitini me. Inki abarka niji ni bisana me, ane ani irii me. ¹⁷ Ana me ingi amu

pusa ire iri, ingi hu iri utiti uni jaa, apata nan we, inki iciki nigoo me ati jii ti utiti u'olive. ¹⁸ kati uwuzi irii me uwetere ba. Inki wa wetere ma, daki ha mani u'inta tiji me ba, tiji me tini ti inta we. ¹⁹ Idi ku gunna, iri me ya pusa bati mi in kem ahirabumeki. ²⁰ Kadure kani, barki uzatu unya ace awe ani ine ini ya wu wa pusa, tonno nin ini kara barki uhem ushi me. Kati i yeze ace ashi ba, k unna nin biyau ba Asere. ²¹ Sarki Ugomo Asere ma tarsin iri ituba shi ma mada tarsan inshi ba. ²² Duku ira nin, abaga upazaza Ugomo Asere. Nire nikira, u pazaza wa e anice na Ayahudawa sa wa rizi. Nire nikira usheu Ugomo Asere wa e ace ashi me, inki ya re aje anyimo usheu umeme. Nani shi ma adi koruko shi ma avete nin. ²³ Sarki daki wa ri aje unu zati unya ace, a da meki we a zeni. Ugomo Asere mada ke ma kuri ma zen we. ²⁴ Inki akoruko anyimo utiti usas, nan unu wuna Asere ma inki shi anyimo utiti uriri. Aneni abanga Ayahudawa, sa we wani iri me Asere abarka anyimo utiti ulive uwe me? ²⁵ Inda nyaram shi icukuno sarki urusa imum ini hunzi ni geme ba nihenu, kati icuno sarki ubasa ti memeru. Imum ini hunzi ni geme ya in ni jas cingili ahira Ayahudawa, u duku hana anice ana madini. ²⁶ Vat in ani me, gusi ubuka anyimo unyettike me Aisraila wadi kafa vat uwe. “unu benki me madi suri Usihiyona. Madi suso anu zatu unya ace anyimo a Yakubu. ²⁷ Udi cukuno une uni barka utize tum nan we, uganiya sa indi kpici madini ma we me.” ²⁸ Abanga atize ta Asere, a game we barki shi. Nire nikira barki uzau ka Ugomo Asere, a nyara

we barki anu tuba aweme ani. ²⁹ Unyanki imum i ugomo Asere mada gamara me ba. ³⁰ Azi anu uzatu ukunna utize ta Asere ani unu tuba, shi be ya kem uvenke, barki uzatu ukunna utize ti we. ³¹ Ine ini ya cukuno barki ukem uvenke ushi me, we ma wa dake wa kem uvenke. ³² Barki Ugomo Asere ma korso uzatu ukunna utize, batia ma bezi iriba ish eu imeme anice nanu vat. ³³ Wuyi!, uconco urusa nan ubgardang Ugomo Asere uda zo me ini imum bata ba. Adi wuu aneni abati u'inko utize timeme, ada ke arusi nibaba ni meme ba. ³⁴ Aveni mada ke ma rusi iriba i Ugomo Asere? Nani aveni ma bari ma cukuno unu gamara ume tize? ³⁵ Aveni ma tuba unya Ugomo Asere ire imum, sa di kurzo me ini? ³⁶ Barki me mani, usuro ume uni nan ahira ame ani vat akenzi timumum nin. Caa tinonzuko niza ni meme sarki umara, na icuno ani me.

Bikoro bu Kirau inni re

¹ In anime ni henu in zinu iko ushi barki ubardang immum iriri ya sere, wito ine ace ashime udenge wa sere barki ine ini biyau bihuma. ² Kati itarsi uganiya ugeme su zi ichiki iriba icukuno wasi isan zi muruba mu shine vat, vat barki ibezi imum be sa Asere anyara, imum iriri sa madi kabi. ³ Usuro imumu iriri sa awuzani ni in nya vat uru tise, kati ma ziki ni ce nume uzina sa in zi, cah marusi in nice nume, ubinani uhem sa Asere anyame. ⁴ Kasi tihihira gbardang tigati ani pum ni indai, tihihira tiginome katuma ka indaime kani. ⁵ Ane ani haru me, ko sa ti ori, ni pum ni gafi nan vana Asere, vat uru tihihira ta ce-ce tini. ⁶ Vat uru

mazin ni imube sa Asere anyame inki sere a nyarawe in nu buka u ni ca ubuki ini kara nuwe sa wa hem ni. ⁷ Inki utarsa in nanu, utarsi meme rum, unu dungara utize ta Sere tini a ma dungara. ⁸ Unu bura umuruba ma cukuno ahira ubara umuruba mume, unu bengizi amanyaga tap, unu tarsa ina nu ama tarsi unu rusa abanga una katuma ku gugguni amawuzi ini iruba irum. ⁹ Caa uehem in nacece ucukuno sarki uhira acece. Kati iwuzi imum iburi ba, inko ni muriba ihmra imum be sa irizi. ¹⁰ Abanga uehem uni henu, hem ini cece kang, inya acece tinanu. ¹¹ I cukuno anu umokoro, kati i cukuno cancan ba. Abanga abibe biriri soki ni nice nin. Nonzo nin ugomo Asere. ¹² Wuza nin iriba irum barki nikara niriba sa izini abanga aje ashi me. Natta nin muriba mushi ahira ijasi me izini usiza me. Cukuno nin ana biringira sarki umarsa. ¹³ Benki nin nihenubanyimo ijasi nacece. Kaba nin nihenu. ¹⁴ Rigirka nin andesa wa yomo shi, kati iwu we, wuza ni we biringira batu Asere ma kpici we. ¹⁵ Wuza nin iriba iru nan andesa wa zin iniriba irum, ikuri iwuzi iriba ibit nan andesa wazin imuriba mubit. ¹⁶ I cukuno ni huma nan nihenu. Kati ibezi ace ashi me anu rusa wani. ¹⁷ Kati igarza imum iburi nan imum iburi, Wuza imum me sa anabu wadibwadi iri tinanu tishi me. ¹⁸ Wuza nin imum me sa idi wu icukuno merum nan nihenu. ¹⁹ Kati igarza imum iburi ahira imum iburi ba, wuza nin ticukum kati irizi anyimo iriba izenze yasere, amu nyertike aguna "ugarsa imum iburi ura atari ti ugomo Asere tini." ²⁰ Barki ani me, inki aroni ishina iweme ma kunna ikomo, nya we imum ya re, inki wa kunna

niwe ni mei nya we mei wa si. Inki wa wuza ani, uzini urso uwe a'ne ura ani ce ani. ²¹ Kati iceki iwuza imum iburi ihunguko muriba mushi me, barki ca iwuza imum iriri icukuno amuriba mushi me.

Bikoro bu Kirau inni taru

¹ Ceki kondi avi ma heze tigomo barki azo me in tire tigomo se ti gesa ta aye ahira Asere; ana katuma kati gomo sa wa rani usuro Asere ani. ² Barki ani me vat desa ma hunguko nan ti gomo ma hunguko ubaka wa Asere, vat andesa wa game ti gomo wadisi ni rere. ³ Barki anu wesi, tize ti ti gomo azo imum ibiyau bini ahira ana kadure ba, barki anu wuza imum izenzeng. Inyara icukuno anu zatu ubiyau biti gomo? Wuza ni imum ikadure, idi kem ni nonzo ahira uza anime. ⁴ Barki me urere Asere mani ahira ashime barki kadure. Barki inka ya wuza imumu izenzeng, wuza ni biyau barki ma da canti me urere Asere mani unu kurzo unu wuzo imumu izenzeng ini riba ibit. ⁵ Barki anime udoli uni heze, azo barki iriba ibit ba, barki ubasa. ⁶ Barki agino ani ibisa ugandu. Barki ana katuma arere Asere wani, andesa wa wuza ani me konde uye uwui. ⁷ Nyani konde avi imum ime; uandu ahira unu ugandu, ikirfi ivai ahira unu ivai; biyau ahira andesa ma bari biyau, ninonzo ahira andesa ma bari anyame ninonzo. ⁸ kati i canti ureme uye ba, se ihem ina ce ashi, barki vat desa ma hem unu henu ume ma myinca ubuka uni pin. ⁹ Kati imusi nan na neh ba, kati ihuzi anu ba, kati iwuzi ni kari ba, kati iwuzi ni ero ba, inka ure ubuka urani, abata uni nan timu ti

geme; "Hemunu henu uwe me kasi nice nuweme," ¹⁰ Uhem uda riza me inama ironi uturaba, barki anime, uhem wa gu umyinca utize tini kubu. ¹¹ Barki agino me, irusa uganiya wa wuna, zuma amoro, barki ubara uru wa aye mamu uteki ubasa urusa ti basa. ¹² Ni yē na wuna bitti, ahira aye mamu usana. Barki anime, ca ti ceki timumu tima reu, ti su timumu ti masaa. ¹³ Ca ti wuzi tanu tige sata wuna urii, kasi unu wui, azo anyimo udira unice ba nani ubidi bidi ba. Kati ti kuri ti wuzi tanu anyimo amadani na mei maje ba, azo anyimo uhirza iriba nani ni ero ba. ¹⁴ Zaki ugomo Asere Yeso unu bura, kati inyari imumu ini pum ba, barki utarsa unee zenzeng umei maje.

Bikoro bu Kirau inni nazi

¹ Kabani vat desa uhem umeme uzinni karaba, daki nan nu jottiko umeba. ² Uye ma zinnu hem mari kodi nyani, uye desa mazi seke make mari mavamani cas. ³ Kati desa mare imum ma izi debe sa mada reme koya imumba. Nani kati debe sa mada reme ko iya imum mairi aburu andesa ware ba. Barki sa Asere. ⁴ Hu aveni, sa udi iri aburu urere u ye? uturi ume nani urizo ume ura ahira una kura umeme ani, ugomo Asere ma zin nu bari uturi ini. ⁵ Uye make ma iri urumi uteki ure anyimo ati eui me. A uye me macira ti wui me rep. Kovi macukuno anyimo u turi iriba ime. ⁶ Me debe sa ma igi zon in uru wui, ma igi zon uni barki ugomo Asere. Anime ani desa mare, mare ni barki ugomo Asere, barki mawuza ugomo Asere

anko. Me desa daki mareba, magame ani barki ugomo Asere. Mema mazinnu wuza ugomo Asere ankoi. ⁷ Barki bade sa mavengize barki nice nume anyimo aru, anime ani uni wono mazoni barki nice nume. ⁸ Barki inki tivengize, tivengize barki ugomo ini barki ugomo Asere. Anime koti vengize, ko awijo haru ugomo Asere wani. ⁹ Barki bigino binyome yeso ma wi makuri mahirri, barki ma cukuno ugomo Asere anu wijo nan vengize. ¹⁰ Anime nyani ni ya wuna izin nu boo uni henu tize? hu cangi nyani yawuna uzin nu iziza uhenu uwe? vattu ru tidi tonno aje aweki utize tugomo Asere. ¹¹ Barki anyittike, "matoniko, "ubuka ugomo Asere," konya niru nidi tungunom, konya nilem nidi nonzo Asere." ¹² Barki kodevi uru madi buki imumbe sa ma wuza innanyo ame aje Asere. ¹³ A anime zikani u inko iruba, barki katti uye macukuno binyo bu pilliko nani urizo u henu ume. ¹⁴ In rusa cip ane ani ani nan ugomo Yeso, daki ire imum uzatu lau u inko uni. Senke ade sama zika ini innu zatu lau, madi cukuno innu zatu lau. ¹⁵ Inki imumare iweme icara uhenu uwome ni, uda hakawe anyimo usu ba. Kati u cari desa Yeso ma wono barki me in nimumare iweme. ¹⁶ Barki anime, kati ti mummum sa a zika ti ririn ti cukuno imum ibi bobo aaye. ¹⁷ Barki tigomo ta Asere daki abaga are ani nannu saba, anime ahira imummu i huma ini, urunta, iruba irum anyimo abibe bilau. ¹⁸ Barki desa ma nonzo Yeso una uginome, ukaba uni ahira Asere, anime anu wa hem ni. ¹⁹ Barki anime, aca ti nyari imummu urunta nan timummube satidi

benki acece. ²⁰ Kati ucari katuma ka Asere ni barki imummure. Kodi nyani izi lau, huwono a huwono sisi anime unume sa mare imumbe sa idi wume marizi. ²¹ Ida rizime ari inan nai asi mei mu wango, nani vat imum sa idi hunguko urizo. ²² Ugino hemme sa izini, barkani uni atii ashi nan Asere. Unu ringirka mani desa iruba ime daki ya nyame mani desa iruba imumbe sa iruba ime ya ira yawuna rep. ²³ Desa mazin ma aye, maare, marusa macara abagani, barki sa daki innu hem ani mare ba. Vat imu sa daki innu hem in iziba madini mani.

Bikoro bu Kirau inni cibi

¹ Horosa ti ture ina kara keni tibeke anigibesa wazuwe na karaba anye utarsa utize utize tasire me bakesa wa sisikuwe, tibewe moro ba mo chichim kati tiyare aci aruba. ² Chiki ayemo aro tibeki ni hinu bati vigizi mero bake tihirza we wa anyimo atize tasire me. ³ Kome ugomo Asire me idaka wosoci ba baki ani ani izi anyimo uyetike me unuguna na zu gu nanatizugu wazugu ugomo Asere aka di me wadizi acinum. ⁴ Vati imobesa ayetike ni dati atiye tadumu ira ahira uyetike ahira tize tasire tini ayetike bagi anu ubezeze anu wachukunu inurasa uti amureba maweme sa ugomo Asere mayewe. ⁵ Ciki ugomo Asere unu naze ireba issu kegi shini karani barki ukaba utize tume, yare yadasa idi woze moroba mushu ina nuhinu ushime barki ticuku ti hira idi mabuki ogomo Asere. ⁶ Barki ni ani idi woze ogomo Asere ni nuzu ayo ashi wedi tize tize tishi tidi ina ini nuzuko Asere me, aco aro urome naka chu urome avana Asere me. ⁷ Itani acici itare

tirere kasi yada sa ogomo Asere mabuke inuguna maka shi itare tirere bake iyesi tize ta Asere nin nuzu. ⁸ Aye abusa shi inu guna uwatu iwono ivana Asere, macukuunu woza ukatuma ahira ayahudawa baki tisire tisire ti myinca nani gthora na sere akure icuku kadure barki veko utize sa awo anacici. ⁹ Barki ani gibesa waze yahudawa ba barki wa wozi ugomo Asere ninonzo wakure wa nonzo kome barki iriba ishu kasi ayettike inugu barki ani ani ugomo Asere idi wosi we ni nuzu inkure ibusi tire timowo tini nuzu in zanu weme. ¹⁰ Uyettike utize ta sere waaka uze inugu iraba shi sa izushi ayahudawa wosani tiboro tirom ni gome na nanu tarsa utize ta Asere ¹¹ Makigi ubuka inu guna wasa ni ugomo Asere ni nuzu shi sa ize ayahudawa ba, vati wasini me ninonzo vat anabu unee. ¹² Ishaya magu ure udanga atini yesse ba de yeh madi soso nici ma hire ma wasi ma tigomo anigi sa wazu we ayahudawa ba. ¹³ Ciki Asere unanu ma wo wa iki moroban makure maya shi mareba shiu na benki anu uganiya sa waze inu iko umore ba, ahira ameme macu kunnu bunu iko umore ba, watu uya uci atize tisere me. ¹⁴ Anu henu irosa ingu izin nuka ahira kan izin kuma, nurosa utimumum kan, har mayabare i bezeze aci ashime. ¹⁵ Anyimo uyettike ugime sa wasi tize amasa, azeszere atire timimum barki ireki shi tini shi ini barki ariki shi imomo irere sa Asere mawo shi ini. ¹⁶ Desa ma wona katuma inku una katuma ka Asere vana wa Asere me, memeni Yeso unige sa ma yahudawa matume vana ukadure kam maka wosa katuma sa maze so iwasime kani ubagadi wa Asere anyimo aza

ni vana umeme ulau. ¹⁷ Barki anime daki patilika ini kana barki ize katuma vana Asere barki ani ani awona ize inu pugizu ubegire bum Asere ashime me? ¹⁸ Idaki iwosi tize ahira tire timumum ba, sai imum sa vana Asere maguna iwozi imomo ine ine adibesa ahiguko wazuwe ayahudawa ahira uzeti tasa imumbe sa ugomo Asere maguna wa woze katuma. ¹⁹ Ahira ani kara Asere wa timumum tine za ubeyau vat tisoso abibeu ba Asere beni uhana urshalima ma keti har uhana jerusalem, marebe mabezezez we Asere vat katuma sawa ugu. ²⁰ Amu iriba kode uya uganiya ize nuso idigi ubezeze anabu tize ta Asere, barki idayam iwosi, nani ibarka udigi azesere ayeba, katuma sa, izin nu woza me kabebe ba Asere beni ba. ²¹ Ine ini a yettike inu guna adisa daki watuba uguna ba wadi ire, adi kuma sawa tuba uguna ba wadi kuna. ²² Imumum igino ini yawuna akartime u eye ahira ashime? ²³ Anani me mamu mara katuma karu ahira ashime, daki iti we sata aka gbardang ma wozi ugudiye ire shi idaki makim ba? ²⁴ Ma barka tannu inu guna ide aki inu ze shi ni isi barki ticukum tiririn sata woze nan shi, idiku aki uhana atanutum, nanu benki ushime? ²⁵ Anime fa ihaze urushalima ikabe giwe ana mureba mu lau sa wara ahira ame. ²⁶ Anabu anu tarsa Asere sa wa rani a makidoniya anigi sa wara, achaia, wa kunna uronta sarki uyaki ire mu barki ubenke wa debe ade sa wara urushalima. ²⁷ Wa kunna uronta ulau eni ikadure kani kaze koda ya wa kunna we kam chubu ugomo Asere ani uze. Aci baki anigibe sa wazu me ayahudawa ba wa kimo uwe urabo waze barki wa be ubuka

wa yahudawa. ²⁸ Ika kondavi ma mara katuma kameme maguna idi ibukuwe barki idi maki una uhana u sifeni ikure i han ika asowe uganiya sa ide aki. ²⁹ Izin nu buka shi kadure kani inu guna ashi ahira ashime sa idi eye i eye ni riba irom sa vana Asere mayam. ³⁰ Anu henu anyimo aza na co uro ugomo Asere vana ume yesounu bebiu be home ize inu tarsa ushi tare ibekum anyimo upana sa izin ni wuza me. ³¹ Wanani me, biringara barki ivinki a tare da disa wa zuwe Asere ba amanga ma yahudawa barki ani ani izin inu gusa ibenkin i hani urushalima, sa wa cukunu imum kaba irere ahira aweme. ³² Barki igusa igi ugomo Asere ma tuwe ko bebeu bumeme be riri sabe rebem e ikem u venki ni gome na shi, timumum ti riri tumeme cukunu ashi kinin icukuno anime. ³³ Ca Asere iruba irum macukunu nan shi vat, icukuno anime.

Bikoro bu Kirau inni tasi

¹ Ma muta shi nan Fibi uhenu uru me una katuma kam kani anyimo udenge unigura ukankiriya. ² Kaba ni me in tari tirere barki Asere. Una anu tarsa Asere, benki ni me vat anyimo imum me sa ma nyara ahira ashi. Barki me ma benki anu gbardang upata umime. ³ Iso nin Briskila wan Akila, aroni akatuma kam anyimo Ayesuunu bura uru. ⁴ Andesa wa nya iriba iweme barki mi daki mi mani cas, in gusa ankoi. Iso vat anu tarsa Asere. ⁵ Iso anu tarsa Asere atikura ti we me, iso ni Abainitas, desa me mani ma tubi utarsa Asere anyimo ani pin nu Asiya. ⁶ Iso ni Maryamu, desa ma wuzishi katuma in iriba ka inde. ⁷ Iso nin Andaranikas

nan Yuniyas, anuhenu um aroni sa atirin duru,
 andesa wa raa anyimo ani dura ni Yesu, har
 ma wu agizam ukaba Asere. ⁸ Iso ni Amfiliyas,
 unu usum anyimo utarsa Asere. ⁹ Isoni Urbanus
 uroni ukatuma anyimo utarsa Asere, nan unu
 su um Istakis. ¹⁰ Iso ni Abalis, desa ma hem
 ime anyimo utarsa Asere, iso ni anu Aristobulus.
¹¹ Iso ni uhenu um Harudiyan, iso ni andesa wa
 tarsa Asere anyimo Narkisas. ¹² Iso ni Tarafina
 nan Tarafusa, ana akatuma kasere, iso ni Barsisa
 unu uso, desa ma wuzi katuma in kadure. ¹³ Iso
 ni Rufus, desa ma suso nice anyimo utarsa Asere,
 nan ka a'ino ameme cangi. ¹⁴ Iso ni Asinkiitas,
 nan Filiguna, nan Hamisa, nan Baturobas, nan
 Hamasa, nan nihenu sa wazi nan we. ¹⁵ Iso ni
 Fililigusa, nan Yuliya, nan Niriyas, nan kuhenu
 me, nan Ulumfas, vat anu utarsa Asere an desa
 wazi nan we. ¹⁶ Iso ni acece ashi in ni isi nihuma,
 vat anu tarsa Asere wa iso shi. ¹⁷ Nihenu, ana
 me inzi unu igizo ushi, tarsa ni seke nan an
 desa wa hari shi ahira imum me sa ida dungura
 shi, w adi wu shi i pilliko. Wuna ni piit nan
 we. ¹⁸ Barki usasana anu agino me wada tarsa
 Asere in kadure ba, wa tarsa imum me sa wadi
 ati puru tiwe tini. Unu kunna tize tima cico ti
 we me bati wa gamirka ana muriba muhuma.
¹⁹ Abanga usheu ushi me, amara kode aba, i ne
 ini izin ina puru arum barki shi, in nyara shi iwu
 imumu ihuma iriba ishi me, i cukuno mei mashi
 ma da zoni anyimo imumu iburi. ²⁰ Asere unu
 nyiza iriba irum madi patilka unu buri ugino
 me anyimo ati buna tishi me. Asere iriba isheu
 ma cukuno anyimo ashi me. ²¹ Timoti uroni

ukatuma kam, ma iso shi, ane ani Lukiyas nan Yason, nan Susibataras anu henu um. ²² Mi Tarfiyas unu nyettike ihori ige me, in iso shi barki Asere. ²³ Gayus una kura am, nan vat anu tarsa Asere, wa iso shi, Arastas unu inso uturunga ti ni pin, nan nuhenu uru Kawartas wa iso shi. ²⁴ Asere iriba isheu ma cukuno ahira ashi me vat. Icukuno ani me. ²⁵ Ana me ahira adesa ma bari ma wu shi itonno barki katuma ku boo tize tu Ugomo Asere sa izini, usuro ushe uni abuki imum me sa ya impi datti utuba. ²⁶ Ana me sa a pokot a cukuno arusa tini, adi buu tini ahira anu zatu tarsa Asere, barki unyetike sa wa wuzi wanu dungurka wa Asere unu uzatu ibinani, barki anu zatu tarsa Aserebwa tarsi. ²⁷ Ninonzo ni cukuno ahira Asere sarki ibinani, i cukuno ani me.

Janji Bible

The New Testament in the Janji language of Nigeria

copyright © 2020 Door 43 International Mission Community

Language: Ajanji (Janji)

Translation by: Door 43 International Mission Community

Contributor: Chrispher Ishaya, Daduhus Timothy Danjuma, Danjuma Alfred H, Ishaku B. Kubgak, Timothy Danjuma

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-07-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

9bb5319d-6cb2-5065-83ac-1fa261d01d3f